

1 Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

· Produktidentifikator

· Handelsnavn: **FARGEFORSTERKER SUPER**

· Artikkelnummer: 10940, 10941, 10939, 10943

· Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes

· Bruk av stoffet/ tilberedning beskyttelsesimpregnering

· Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet

· Produsent/leverandør: AKEMI Chemisch technische Spezialfabrik GmbH
Lechstraße 28
D - 90451 Nürnberg

Tel. +49 (0)911 642960

Fax.+49 (0)911 644456

e-mail info@akemi.de

· Avdeling for nærmere informasjoner:

Laboratorie

· Nødnummer:

Avdelig produktsikkerhet AKEMI chemisch technische Spezialfabrik GmbH

Tel. +49(0)911-64296-59

Åpningstider:

Mandag – torsdag fra kl. 07:30 til kl. 16:30

Fredag fra kl. 07:30 til kl. 13:30

2 Viktigste faremomenter

· Klassifisering av stoff eller stoffblanding

· Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008

GHS02 Flamme

Flam. Liq. 3 H226 Brennbar væske og damp.

GHS08 Helsefare

Asp. Tox. 1 H304 Kan være livsfarlig hvis det svelges og trenger ned i luftveiene.

GHS07

STOT SE 3 H336 Kan forårsake dødsighet og ørhet.

· Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC

Xn; Helseskadelig

R65: Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.

R10-66-67: Brannfarlig. Gjentatt kontakt kan medføre tørr eller sprukken hud. Dampene kan føre til at man føler seg søvnnig og forstumlet.

· Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:

Hudkontakt og innånding av aerosoler/dampene av denne tilberedning bør unngås.

Dampene av produktet er tyngre enn luft og kan legge seg i større konsentrasjoner på gulvet, i gruver, kanaler og kjellere.

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almennr direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

Ved langvarig eller gjentatt hudkontakt kan det oppstå dermatitt (hudbetennelse) på grunn av at løsemiddelet virker avfettende.

Har narkotiserende virkning.

· Klassifiseringssystem:

Klassifiseringen tilsvarer aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjoner fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

(fortsatt på side 2)

Handelsnavn: FARGEFORSTERKER SUPER

(fortsatt fra side 1)

Etikettelementer

· Merking i.h.t. E0S-direktiver: Produktet er iflg. EF-retningslinjer/GefStoffV klassifisert og merket.

· Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:

Xn Helseskadelig

· Farebestemmende komponenter ved etikettering:

nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung

· R-setninger:

10 Brannfarlig
 65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging
 66 Gjentatt kontakt kan medføre tørr eller sprukken hud
 67 Damper kan føre til at man føler seg søvnnig og fortumlet

· S-setninger:

2 Oppbevares utilgjengelig for barn
 23 Unngå innånding av damp
 24/25 Unngå kontakt med huden og øynene
 26 Får man stoffet i øynene; skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege
 27/28 Ved kontakt med huden må skitne og gjennomvåte klær tas av umiddelbart og huden må øyeblikkelig vaskes med mye vann og såpe.
 29/56 Må ikke komme i avløpssystemet; dette stoffet og dets beholder må håndteres som problemavfall.
 36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm
 38 Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern
 46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten
 51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder

Andre farer

· Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

· PBT: Ikke brukbar.

· vPvB: Ikke brukbar.

3 Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering
Kjemisk karakterisering: Blandinger

· Beskrivelse: Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

Farlige innholdsstoffer:

CAS: 64742-48-9 EINECS: 265-150-3 EF-nummer: 649-327-00-6	nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung Xn R65 R10-66-67 Flam. Liq. 3, H226; Asp. Tox. 1, H304; STOT SE 3, H336	50-100%
CAS: 34396-03-7	Trimethoxy (2,4,4-trimethylpentyl)silan R10-52/53 Flam. Liq. 3, H226; Aquatic Chronic 3, H412	<12,5%
CAS: 67-56-1 EINECS: 200-659-6 EF-nummer: 603-001-00-X	metanol T R23/24/25-39/23/24/25; F R11 Flam. Liq. 2, H225; Acute Tox. 3, H301; Acute Tox. 3, H311; Acute Tox. 3, H331; STOT SE 1, H370	<1%

· Forordning (EF) nr. 648/2004) om vaske- og rengjøringsmidler / Merking av innhold

aliphatic hydrocarbons

≥ 30%

· Ytterligere informasjon:

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

(fortsatt på side 3)

Handelsnavn: FARGEFORSTERKER SUPER

(fortsatt fra side 2)

4 Førstehjelpstiltak**· Beskrivelse av førstehjelpstiltak****· Generelle informasjoner:**

Angrepne personer må ut i frisk luft.
Lagring og transport i stabil sidestilling.
Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.

· Etter innånding:

Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.

· Etter hudkontakt:

Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.

· Etter øyekontakt:

Vask straks med vann og sepe og skylld godt etterpå.

Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.

· Etter svelging:

Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.

· Henvisninger for legen:**· De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**

Åndedrettsbesvær
Hodepine
Fortumlet
Svimmelhet
Kvalme
Svette
Fare for åndedrettsforstyrrelser.

· Farer**· Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**

Ved svelging, mageskylling under tilsetning av aktivkull.

5 Tiltak ved brannslukning**· Sløkkemiddel****· Egnede slukningsmidler:**

CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.

· Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:

Vann i full stråle

· Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger

Ved oppheting og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.
Under brann kan det frisettes:
Kullmonoksyd (CO)
Under visse brannvilkår kan spor av andre giftige stoffer ikke utelukkes.

· Informasjon vedr. brannbekjempelse**· Spesielt verneutstyr:**

Pust ikke inn eksplosjons- og branngasser.

Bær hel beskyttelsesdrakt.

Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

· Ytterligere informasjoner

Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.

Samle sammen kontaminert slukningsvann for seg, må ikke komme ned i kloakker eller avløp.

6 Tiltak ved utilsiktet utslipp**· Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Bruk av åpen ild forbudt.

Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.

Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.

· Miljøverntiltak:

Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.

Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.

(fortsatt på side 4)

Handelsnavn: FARGEFORSTERKER SUPER

(fortsatt fra side 3)

- **Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:** La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Bortskaff kontaminert matereriale som avfall i.h.t. punkt 13.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
- **Henvi sning til andre avsnitt** Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

7 Håndtering og oppbevaring

- **Håndtering:**
- Forholdsregler for sikker håndtering Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede fat.
Beskytt mot varme og direkte solpåvirkning.
Sørg for god romventilasjon, også i gulvhøyde (damper er tyngre enn luft).
Brukes bare i godt ventilerte lokaler.
Hold beholderne tett tillukket.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
- Henvi sninger om brann- og eksplosjonsvern: Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
- **Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- Lagring:
- Krav til lagerrom og beholdere: Må bare oppbevares i originalbeholdere.
Forhindre nedtrengning i gulvet på sikker måte.
- Informasjoner om felles lagring: Lagres adskilt fra oksydasjonsmidler.
Lagres adskilt fra næringsmidler.
- Ytterligere informasjon om lagervilkårene: Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.
Hold beholderne tett tillukket.

8 Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.
- **Kontrollparametere**

· Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

67-56-1 metanol

AG	130 mg/m ³ , 100 ppm
H	

- Ytterligere informasjon: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **Begrensning og kontroll av eksponering**
- Personlig verneutstyr:
- Generelle verne- og hygienetiltak: Ikke spis, drikk, røyk eller snus inn under arbeidet.
Bruk hudbeskyttelsespreparater som er motstandsdyktige mot løsningsmidler før arbeidets begynnelse.
Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttelsessalve.
Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoff.
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
- Åndedrettsvern: Filter AX
Ved korttidig eller liten belastning åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre utsetting: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.

(fortsatt på side 5)

Handelsnavn: FARGEFORSTERKER SUPER

(fortsatt fra side 4)

Håndvern:

Det anbefales forebyggende hudbeskyttelse gjennom bruk av hudbeskyttelsesmiddel.
Etter bruk av hansker må man benytte hudrense- og hudpleiemidler.
AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt som beskyttelse av hendene uten samtidig bruk av beskyttelseshandsker:
STOKODERM (<http://www.stoko.com>)
AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt for bruk sammen med beskyttelseshandsker:
STOKO EMULSION (<http://www.stoko.com>)
AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt for rengjøring av huden etter arbeidet:
FRAPANTOL (<http://www.stoko.com>)
AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt til vedlikeholdspleie av huden:
STOKO VITAN (<http://www.stoko.com>)
The protection gloves to be used have to comply with the specifications of the directive 89/686/EC and the directive derived decree EN374, respectively, e.g. the above listed protection glove type. The mentioned permeation times' data were generated and verified with material samples of the recommended protection glove type in the scope of laboratory analyses of the company KCL GmbH in compliance with EN374.
This recommendation refers exclusively to the material safety data sheet referenced product delivered by Akemi and the indicated field of application. In case of product dilution or in case of mixture with different substances or chemicals, and in condition of EN374 deviation the producer of CE-approved protection gloves must be contacted for detailed information (e.g., KCL GmbH, Germany, 36124 Eichenzell, internet: <http://www.kcl.de>).

Beskyttelseshansker

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet /tilberedningsprosessen/ kjemikalieblandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

hanskemateriale

Fluorkautsjuk (Viton)
Nitrilkautsjuk

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

gjennomtrengingstid for hanskemateriale

Verdi for gjennomtrengelighet: Level \geq 6, 480 min

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

For kontakt over lengre tid er hansker av følgende materialer egnet:

Fluorkautsjuk (Viton)
Vitoject (KCL, Art No. 890)
Nitrilkautsjuk
Camatril (KCL, Art No. 730, 731, 732, 733)

Som beskyttelse mot sprut er hansker av følgende materialer egnet:

Nitrilkautsjuk
Camatril (KCL, Art No. 730, 731, 732, 733)

Hansker av følgende materialer er ikke egnet:

Hansker av lær
Hansker av tykt stoff

(fortsatt på side 6)

Handelsnavn: FARGEFORSTERKER SUPER

(fortsatt fra side 5)

· Øyevern:

Tettsittende vernebrille

· Kroppsværn:

Arbeidsbeskyttelsesdrakt

9 Fysiske og kjemiske egenskaper· **Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· alminnelige opplysninger

· Utseende:· Form:

Flytende

· Farge:

Fargeløs

· Lukt:

Karakteristisk

· pH-verdi:

ikke anvendelig

· Tilstandsendring· Smeltepunkt/smelteområde:

Ikke bestemt.

· Kokepunkt/kokeområde:

180°C

· Flammepunkt:

> 40°C

· Antennelsestemperatur:

240°C

· Selvantennelighet:

Produktet er ikke selvantennelig.

· Eksplisjonsfare:

Produktet er ikke eksplisjonsfarlig. Dannelse av eksplisjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.

· Eksplisjonsgrenser:· Nedre:

0,6 Vol %

· Øvre

7,0 Vol %

· Damptrykk ved 20°C:

1 hPa

· Tetthet ved 20°C:0,85 g/cm³· Løslighet i / blandbarhet med vann:

Ikke, hhv. lite blandbar.

· Viskositet:· Dynamisk:

Ikke bestemt.

· Kinematisk ved 20°C:

11 s (DIN 53211/4)

· Løsningsmiddelandel:· Organiske løsningsmidler:

59,8 %

10 Stabilitet og reaktivitet· **Reaktivitet**

· Kjemisk stabilitet

· Termisk spaltning / vilkår som må unngås:

Ingen spaltning ved formålsriktig lagring og håndtering.

· **Mulighet for farlige reaksjoner**

Reaksjoner med sterke oksydasjonsmidler.

Utvikling av antennelige gasser/damper.

· **Farlige nedbrytningsprodukter:**

Kullmonoksyd og kulldioksyd

(fortsatt på side 7)

Handelsnavn: FARGEFORSTERKER SUPER

(fortsatt fra side 6)

11 Opplysninger om helsefare**· Informasjon om toksikologiske virkninger**

· Akutt toksisitet:

· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

64742-48-9 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung

Oral LD50 >5000 mg/kg (rat)

Dermal LD50 >3000 mg/kg (rabbit)

Inhalativ LC50 >12 mg/l (rat)

· Primær irritasjonsvirkning:

· på huden:

Ingen irriterende virkning.

· på øyet:

Ingen irriterende virkning.

· Sensibilisering:

Ingen sensibiliserende virkning kjent

· Ytterligere toksikologiske henvisninger:

På bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiserings-retningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave oppviser produktet følgende farer:

12 Miljøopplysninger**· Giftighet**

· Akvatisk toksisitet:

64742-48-9 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung

EC50 > 1000 mg/l (green alge)

>1-<10 mg/l (bacteria)

> 1000 mg/l (daphnia magna)

LC50 > 1000 mg/l (piscis)

LL50/96h 51 mg/l (rainbow trout)

· Ytterligere økologiske informasjon:

· Generelle informasjon:

Ikke la stoffet komme uforynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker. Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann

· Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

· PBT:

Ikke brukbar.

· vPvB:

Ikke brukbar.

13 Fjerning av kjemikalieavfall**· Metoder for avfallsbehandling**

· Anbefaling:

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

· Europeiske avfallslisten

20 00 00 Kommunalt avfall (husholdningsavfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner

20 01 00 separat innsamlede fraksjoner (unntatt 15 01)

20 01 13* løsemidler

· Ikke rengjort emballasje:

· Anbefaling:

Kontaminerte emballasjer skal tømmes så godt som mulig. De kan deretter, etter tilsvarende rengjøring, tilføres recycling.

· Anbefalt rengjøringsmiddel:

Alkohol

(fortsatt på side 8)

Handelsnavn: FARGEFORSTERKER SUPER

(fortsatt fra side 7)

14 Opplysninger om transport**· Landtransport ADR/RID (grenseoverskridende):**

- ADR/RID-GGVSEB-klasse: 3 (F1) Brannfarlige væsker
- Kemler-tall: 30
- UN-nummer: 3295
- Emballasjegruppe: III
- Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse: 3295 HYDROKARBONER, FLYTENDE, N.O.S.

· Skipstransport på hav IMDG:

- IMDG-klasse: 3
- UN-nummer: 3295
- Label: 3
- Emballasjegruppe: III
- EMS-nummer: F-E,S-D
- Marine pollutant: Nei
- Korrekt teknisk navn: HYDROCARBONS, LIQUID, N.O.S.

· Lufttransport ICAO-TI og IATA-DGR:

- ICAO/IATA-klasse: 3
- UN/ID-nummer: 3295
- Label: 3
- Emballasjegruppe: III
- Korrekt teknisk navn: HYDROCARBONS, LIQUID, N.O.S.

· UN "Model Regulation":

UN3295, HYDROKARBONER, FLYTENDE, N.O.S., 3, III

· Særskilte forholdsregler for bruker

Advarsel: Brannfarlige væsker

15 Opplysninger om lover og forskrifter**· Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen****· Nasjonale forskrifter:****· Informasjoner om arbeidsinnskrenkning:**

Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for ungdommer.
Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for blivende mødre og slike som gir bryst.

· Vannfareklasse:

WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann.

· Kjemisk sikkerhetsvurdering:

En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

(fortsatt på side 9)

Handelsnavn: FARGEFORSTERKER SUPER

(fortsatt fra side 8)

<ul style="list-style-type: none"> · <u>Relevante satser</u> · <u>Avdeling som utsteder datablad:</u> · <u>Kontaktperson:</u> · <u>Forkortelser og akronymer:</u> 	<p>H225 Meget brennbar væske og damp. H226 Brennbar væske og damp. H301 Giftig ved svelging. H304 Kan være livsfarlig hvis det svelges og trenger ned i luftveiene. H311 Giftig ved hudkontakt. H331 Giftig ved innånding. H336 Kan forårsake døsighet og ørhet. H370 Forårsaker organskader. H412 Skadelig for vannlevende organismer, langtidsvirkning.</p> <hr/> <p>R10 Brannfarlig R11 Meget brannfarlig R23/24/25 Giftig ved innånding, hudkontakt og svelging R39/23/24/25 Giftig: fare for alvorlig varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging R52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet R65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging R66 Gjentatt kontakt kan medføre tørr eller sprukken hud R67 Damper kan føre til at man føler seg søvnnig og fortumlet</p> <p>Laboratorie Dieter Zimmermann Elke Hake Fon ++49 (0)911 64296-59 @mail E.Hake@akemi.de</p> <p>ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road) RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail) IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods IATA: International Air Transport Association IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA) ICAO: International Civil Aviation Organization ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO) GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals LC50: Lethal concentration, 50 percent LD50: Lethal dose, 50 percent</p>
---	--